

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Bankenes tilbud av kontanttjenester

Dato

1	Innledning	4
2	Bankenes plikt til å tilby kontanttjenester	5
3	Banker som ikke tilbyr kontanttjenester	6
4	Utviklingen i kontantetterspørselen og -tilbudet	7
5	Nærmere om etablerte løsninger for kontanttjenester	8
5.1	Innledning	8
5.2	Løsninger basert på betalingskort	9
5.3	Andre løsninger	10
6	Betalingskontodirektivet og ny finansavtalelov	11
7	EU-kommisjonens strategi for detaljhandelsbetalinger	13
8	Ny lovbestemmelse i Sverige	13
9	Finanstilsynets vurderinger	14
9.1	Innledning	14
9.2	Forslag til forskriftsbestemmelse	15
9.3	Virksomheter av forskriftsbestemmelsen	16
9.4	Sanksjoner ved manglende etterlevelse	17
9.5	Forskriftsbestemmelsens ikraftsettelse	17
10	Økonomiske og administrative konsekvenser	18
11	Utkast til forskrift	18

1 Innledning

Som en følge av en utvikling med nedleggelse av filialer og bekymring for tilgjengeligheten av kontanttjenester, ble bankenes plikt til å motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene lovfestet i finansforetaksloven¹ § 16-4 første ledd:

"Banker skal i samsvar med kundenes forventninger og behov, motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter".

Det er opp til bankene selv å innrette seg slik at de oppfyller denne plikten, og det avgjørende er at kundenes behov for kontantinnskudd og kontantuttak dekkes på en hensiktsmessig måte.² I medhold av finansforetaksloven § 16-4 annet ledd kan departementet i forskrift avklare rekkevidden av bankenes plikt til å motta kontanter og gjøre innskudd tilgjengelig, dersom det viser seg at det er behov for dette.

Finansdepartementet har omtalt utviklingen i bankenes tilbud av kontanttjenester i de fire siste finansmarkedsmeldingene, og departementet har i den anledning innhentet kartlegginger og vurderinger fra Finanstilsynet og Norges Bank.³ Bankenes gradvise nedskalering av kontanttilbudet over mange år, og det at den enkelte bank ikke er forpliktet til å opprettholde tilbudet på vegne av fellesskapet, bidrar til usikkerhet om finansforetakslovens krav til kontanttjenester vil bli oppfylt fremover.⁴ Bankenes tilbud av kontanttjenester vil antakelig bli ytterligere redusert i årene som kommer. Samtidig vil en eventuell utbygging av «Kontanttjenester i butikk» kunne bidra til et bedre samlet tilbud.⁵

Finansdepartementet har i brev 23. april 2021 bedt Finanstilsynet utarbeide et høringsnotat med utkast til forskrift som klargjør at den enkelte bank må sørge for at kundene har mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontanttjenester. Bakgrunnen for oppdraget er at det er flere banker som fremholder at de ikke har ansvar for å tilby kontanttjenester. Disse bankene peker blant annet på at deres kunder ikke har forventninger til et slik tilbud, og at de har spesialisert seg på andre forretningsområder.⁶ Departementet presiserte allerede i 2019 at alle banker, inkludert de som har gitt uttrykk for at de ikke trenger å sikre sine kunder tilgang på kontanter, har et ansvar for å bidra til et bærekraftig samlet tilbud.⁷ Finanstilsynets undersøkelse i 2021 viste imidlertid at det fortsatt er 21 banker som ikke tilbyr kontanttjenester.

Finanstilsynet foreslår med dette en ny bestemmelse i finansforetaksforskriften § 16-8 som klargjør at den enkelte bank må sørge for at kundene har mulighet for å sette inn og ta ut

¹ Lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern.

² Prop. 125 L (2013-2014) side 208.

³ Meld. St. 14 (2017-2018) side 73 – 76, Meld. St. 24 (2018-2019) side 103 – 105, Meld. St. 22 (2019-2020) side 104 – 106 og Meld. St. 31 (2020-2021) side 51-53.

⁴ Jf. Meld. St. 31 (2020-2021) side 51.

⁵ Se nærmere beskrivelse av Kontanttjenester i butikk under i punkt 5.

⁶ For en utfyllende beskrivelse av bakgrunnen for oppdraget, se Finansmarkedsmeldingen 2021 (Meld. St. 31 (2020-2021)) side 51 – 53.

⁷ Meld. St. 24 (2018-2019) side 104.

kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontanttjenester.

I punkt 2 gjøres det rede for bankenes plikt til å tilby kontanter. Punkt 3 inneholder en oppsummering av utviklingen med banker som ikke tilbyr kontanttjenester. I punkt 4 redegjøres det for den generelle utviklingen i kontantetterspørselen og -tilbudet, og i punkt 5 beskrives kontanttjenesteløsninger som benyttes av banker i dag. Punkt 6 inneholder en redegjørelse for betalingskontodirektivets bestemmelser om betalingskonto med grunnleggende funksjoner og gjennomføringen av dette i ny finansavtalelov. Punkt 7 inneholder en kort omtale av EU-kommisjonens strategi for detaljhandelsbetalinger, og i punkt 8 redegjøres det for en ny lovbestemmelse om kontanttjenester i Sverige. Finanstilsynets vurderinger, herunder av virkninger av den foreslåtte bestemmelsen, fremgår i punkt 9. Økonomiske og administrative konsekvenser er omtalt i punkt 10, og forslag til forskriftsbestemmelse fremgår av punkt 11.

2 Bankenes plikt til å tilby kontanttjenester

Hensynene bak bestemmelsen i finansforetaksloven § 16-4 er utdypet i forarbeidene:⁸

"Departementet er enig med Banklovkommisjonen i at bankene etter gjeldende regler har en plikt til å gi kundene tilgang til og bruk av innskuddskonti i samsvar med vanlige behov. Som Norges Bank også viser til, kjennetegnes effektive betalingssystem blant annet ved at det er tilgjengelig betalingsmuligheter som er tilpasset forskjellige behov. Bankkunder har vent seg til at de kan få utbetalt innskudd i kontanter fra bankene når de ønsker det og gjennom flere kontaktpunkter utenfor egen bank, og at det finnes alternativer i form av betalingsterminaler i butikkene eller via mobiltelefon. Tiltroen til at «kontopenger» raskt og enkelt kan gjøres om til et tilsvarende beløp i kontanter er viktig for tilliten til kontopengers status som alminnelig god tatt betalingsmiddel. På samme måte er det viktig at kontanter på en enkel måte kan settes inn som innskudd i bank."

Plikten til å tilby kontanttjenester er motstykket til den lovfastsatte enerett til å motta innskudd som banker har.⁹ Det er som nevnt opp til bankene selv å innrette seg slik at de oppfyller plikten i finansforetaksloven § 16-4. Det avgjørende er at kundenes behov for kontantinnskudd og kontantuttak dekkes på en hensiktsmessig måte. Bestemmelsen utelukker ikke at bankene kan ta betalt for innskudd eller uttak, og den stiller heller ikke krav om at bankene må utføre kontanthåndteringen selv.¹⁰

Finansforetaksloven § 16-4 gjelder for norske banker og filialer i Norge av kredittinstitusjoner med hovedsete i en annen EØS-stat, jf. finansforetaksloven § 5-4 første ledd.¹¹ Bestemmelsen

⁸ Prop. 125 L (2013-2014) side 105.

⁹ Prop. 125 L (2013-2014) side 208.

¹⁰ Prop. 125 L (2013-2014) side 105.

¹¹ De vises til NOU 2011:8 B side 643 når det gjelder bruken av begrepet "kredittinstitusjon": "En kan... ikke gå ut fra at et skille mellom bank og kredittforetak også ligger til grunn for lovgivningen i andre stater innenfor EU/EØS området. En utenlandsk kredittinstitusjon som ikke er bank, kan således

gjelder også for filialer i Norge av utenlandske finansforetak med hovedsete utenfor EØS, jf. finansforetaksloven § 5-7 første ledd, jf. finansforetaksloven § 5-4 første ledd.¹² Når det gjelder filialer i Norge, legges det til grunn at det er filialer som tar imot innskudd i det norske markedet, som omfattes. Med mindre annet er oppgitt, brukes i det følgende begrepet "bank" som et samlebegrep på norske banker og filialer i Norge som tar imot innskudd i det norske markedet.

Kravet om å tilby kontanttjenester gjelder ikke for kredittinstitusjoner i EØS-området som driver virksomhet i Norge på grensekryssende basis fra hovedsetet i hjemlandet (eller fra filial i en annen EØS-stat), jf. finansforetaksloven § 5-5 tredje ledd.

Med hjemmel i finansforetaksloven § 16-4 annet ledd fastsatte Finansdepartementet i 2018 en bestemmelse i finansforetaksforskriften¹³ § 16-7 som presiserer at banker skal ha løsninger for å kunne oppfylle kravet i finansforetaksloven § 16-4 første ledd også ved økt etterspørsel etter kontanter som følge av svikt i tilgangen til de elektroniske betalingssystemene.¹⁴

3 Banker som ikke tilbyr kontanttjenester

Finanstilsynet vurderte både i 2018, 2019, 2020 og tidligere i år bankenes tilbud av kontanttjenester på oppdrag fra Finansdepartementet. I 2018 vurderte Finanstilsynet bankenes etterlevelse av finansforetaksloven § 16-4 og om det var behov for å innskjerpe plikten til å gjøre kontanter tilgjengelige i en normalsituasjon. Finanstilsynets vurdering var at dagens tjenestetilbud, når alle tjenester ses under ett, tilfredsstillende kundenes behov for kontanter, men at det er en fare for at kontanttjenestetilbudet ville svekkes framover. Finanstilsynet vurderte det slik at hensynet til effektive og rasjonelle løsninger tilsier at en fremtidig kontantdistribusjon i stor grad bør baseres på fellesløsninger.

I 2019 kartla Finanstilsynet bankenes syn på hvordan kontanttilbudet kan opprettholdes fremover, og vurderte utsiktene og behovet for tiltak. I svar til departementet viste Finanstilsynet til at det er usikkerhet om det fremtidige kontanttilbudet, blant annet fordi en del banker har gitt uttrykk for at de vurderer at de ikke er pliktige til å tilby kundene tilgang til kontanter fordi kunden ved inngåelse av kundeforholdet ikke har forventninger om at banken har et kontanttjenestetilbud. Finanstilsynet mente derfor at det var behov for å fastsette i forskrift at alle banker har plikt til å ha løsninger som gir kundene mulighet for innskudd og uttak av kontanter i tilknytning til, eller innen rimelig avstand fra, kundens nærmeste lokalsenter.

I Finansmarkedsmeldingen 2019 presiserte Finansdepartementet som nevnt at den enkelte bank skal sørge for at kundene har mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontanttjenester. Det ble presisert at alle banker, inkludert de som overfor Finanstilsynet har gitt uttrykk for at de ikke trenger å

etter sin hjemstatskonsesjon være gitt adgang til også å motta innskudd, og i så fall vil en slik kredittinstitusjon ha adgang til å motta innskudd her i riket etter reglene i utkastet § 2-2 første ledd, jf. bemerkningene til § 2-3 foran".

¹² Det er ingen slike filialer i Norge i dag.

¹³ Forskrift 9. desember 2016 nr. 1502 om finansforetak og finanskonsern.

¹⁴ Forskrift 17. april 2018 nr. 574 om endring i forskrift om finansforetak og finanskonsern.

sikre sine kunder tilgang på kontanter, har et ansvar for å bidra til et bærekraftig samlet tilbud.¹⁵ Det ble uttalt at dersom bankene ikke raskt, og senest innen utgangen av 2019, samler seg om hensiktsmessige fellesløsninger, eller hver for seg inngår avtaler som på annen måte sikrer alle bankkunder tilgang til et tilfredsstillende kontanttilbud, vil departementet se på hvordan bankenes plikter bør presiseres i lov eller forskrift.

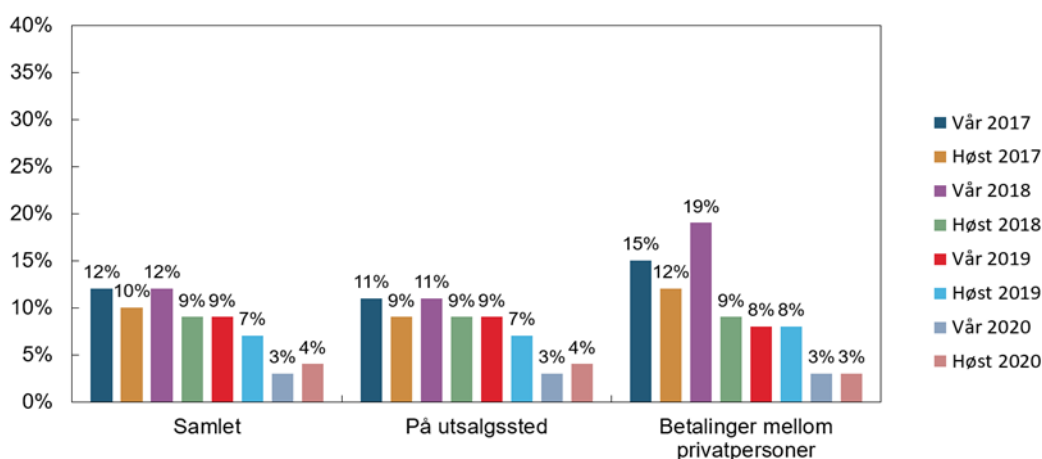
Finanstilsynets undersøkelse i 2021 viste at det er 21 banker som ikke tilbyr kontanttjenester. Bankene begrunner dette med at de ikke er kundenes primærbank, og at kundene ikke har forventninger om at banken har et kontanttjenestetilbud. Noen få av disse bankene har etablert beredskapsløsninger for å møte økt etterspørsel etter kontanter som følge av svikt i tilgjengeligheten i de elektroniske betalingssystemene.

De fleste bankene som har fått konsesjon i senere tid, er banker som ikke har planer om å tilby kontanttjenester. Flere av bankene som ikke tilbyr kontanttjenester, er ikke tilknyttet BankAxept og/eller NICS (se nærmere om dette under i punkt 5).

4 Utviklingen i kontantetterspørselen og -tilbudet¹⁶

Norges Bank publiserer årlig tall for betalingsformidlingen i Norge. Kartleggingen viser at bruken av kontanter har vært sterkt synkende over tid, og at bruk av betalingskort og digitale betalingsløsninger som mobil- og nettbankbetaling øker. Kontantbruken har fått en ytterligere nedgang etter utbruddet av koronapandemien og utgjorde i 2020 kun 3-4 prosent av samlede betalinger, se figur 1.

Figur 1 Bruk av kontanter til oppgjør, prosent av antall transaksjoner

Finanstilsynets undersøkelse av bankenes kontanttilbud viser at 110 av de 131 bankene som inngikk i undersøkelsen, tilbyr kontanttjenester i egen regi og/eller gjennom avtaler.

¹⁵ Meld. St. 24 (2018-2019) side 104.

¹⁶ Tallene i dette avsnittet er hentet fra Finanstilsynets undersøkelse 2020/2021, med mindre annet er oppgitt.

Når det gjelder kontanttilbudet, er det 103 banker som oppgir at de tilbyr minibanker i egen regi og/eller gjennom avtale. Samlet er det 1 281 minibanker. Siden 2018 er antallet minibanker redusert med 307.

Det er 45 banker som tilbyr kontant tjenester i filial, ved i alt 110 filialer i 69 av landets 356 kommuner. I 2018 var det 183 filialer i 131 av 422 kommuner¹⁷ som tilbød kontant tjenester.

Det er 90 banker som tilbyr innskuddsautomater til egne kunder i egen regi og/eller gjennom avtaler med andre. Samlet er det 523 innskuddsautomater fordelt på 227 kommuner. I 2018 var det 89 banker som tilbød i alt 602 innskuddsautomater fordelt på 252 kommuner.

Kontant tjenester i butikk ble lansert i juni 2020 (og erstattet løsningen "Post i butikk"). Tjenesten leveres av Vipps/BankAxept gjennom p.t. 1 431 butikker i samarbeid med Norgesgruppen. Så langt har 92 banker tiltrådt tjenesten som enten brukerstedsbank og/eller kontobank. Tjenesten tilbys så langt i 305 av landets 356 kommuner.

I alt er det 20 kommuner, samt Svalbard, som ikke har tilbud om kontant tjenester. Alle kommuner, samt Svalbard, hadde slikt tilbud i 2018. Hovedårsaken til denne endringen er utviklingen av Post i butikk og at Kontant tjenester i butikk så langt ikke har oppnådd samme kommunale dekningsgrad. Reduksjon i antall filialer som tilbyr kontant tjenester, og i antall minibanker, er også medvirkende. I de 20 kommunene kan det likevel være mulig å ta ut kontanter dersom det er butikker som tilbyr kontantuttak ved varekjøp (såkalt cashback), noe som ikke fremgår av den gjennomførte undersøkelsen. Tall fra BankAxept¹⁸ viser en fortsatt nedgang i kunders bruk av kontantuttak ved varekjøp gjennom 2020. Nedgangen i 2020 kan ha sammenheng med både covid-19 og lanseringen av Kontant tjenester i butikk.

Samlet viser utviklingen at både kontantterspørselen og kontanttilbudet (gjennom "tradisjonelle" kanaler) er fallende. Av besvarelsene fremgår det at bankenes samlede tilbud av kontant tjenester vil bli ytterligere redusert framover. Flere banker svarer imidlertid at de vil opprettholde sitt tilbud av kontant tjenester, og noen banker vil øke tilbudet noe, hovedsakelig med innskuddsautomater.

Over halvparten av bankene svarer at Kontant tjenester i butikk inngår i deres langsiktige plan for kontant tjenester. Flere banker svarer at det er sannsynlig at andre kontant tjenester vil bli redusert eller avvirket etter tiltredelsen til Kontant tjenester i butikk.

5 Nærmere om etablerte løsninger for kontant tjenester

5.1 Innledning

Kontant tjenestetilbudet i Norge i dag er i stor grad preget av automat tjenester og har som felles kjennetegn at kunden må autentisere seg overfor en betalingsautomat gjennom bruk av

¹⁷ Antall kommuner er redusert som følge av kommunereformen.

¹⁸ <https://bankaxept.no/manedsrapport/manedsrapport-korthandel-desember-2020/>

et betalingskort. Dette gjelder minibanker, innskuddsautomater, resirkuleringsautomater og Kontantjenester i Butikk. Unntakene er kontantjenester i filial (dvs. over skranke i egne lokaler), samt nattsafe, som tillater identifisering og autentisering gjennom andre instrument enn bankkort. I punkt 5.2 redegjøres det nærmere for løsninger som er basert på betalingskort. I punkt 5.3 gjøres det rede for andre (manuelle) løsninger.

5.2 Løsninger basert på betalingskort

For å tilby kontantjenester via minibanker, innskuddsautomater, resirkuleringsautomater og Kontantjenester i butikk, må banken tilby betalingskort og ha systemløsninger for dette.

Betalingskort

BankAxept er det nasjonale betalingskortsystemet i Norge. Kortsystemet driftes av Vipps AS. BankAxept-betalingskort kan benyttes til å tilby alle former for kontantjenester i Norge som forutsetter autentisering ved bruk av et betalingskort, det vil si minibanktjenester, innskuddsautomattjenester, resirkuleringsautomattjenester og Kontanter i butikk. Kortet er et debetkort, som betyr at det ved initiering av en betalingstransaksjon vil gjennomføres en dekningskontroll av korthavers innestående beløp på konto knyttet mot kortet. Transaksjoner ved bruk av BankAxept betalingskort avregnes direkte i bankenes felles avregningssystem for norske kroner (NICS).

Regler for BankAxept-infrastrukturen utvikles av Bits AS.¹⁹ Banker kan velge å tilslutte seg regelverket gjennom medlemskap i Finans Norge, eller gjennom skriftlig tilslutning til Bits (under visse vilkår). En forutsetning for tilslutning til BankAxept er at banken må være knyttet til NICS (og herunder ha konto i Norges Bank).

Etter det Finanstilsynet erfarer, er fem av de 21 bankene som ikke tilbyr kontantjenester, allerede tilknyttet NICS og BankAxept (en av disse er kun tilknyttet BankAxept som innløser). Fem av bankene er tilknyttet NICS, men ikke BankAxept. De resterende elleve er ikke tilknyttet NICS (og dermed heller ikke BankAxept).

Internasjonale betalingskort som eksempelvis Mastercard og Visa gir mulighet for å ta ut kontanter i minibanker, men de kan ikke benyttes i forbindelse med andre kontantjenester, eksempelvis innskuddsautomater og Kontanter i butikk.

Minibanker

Minibankautomater tillater en kunde å ta ut kontanter opptil NOK 9.900. Minibanker har en felles infrastruktur, slik at alle som har betalingskort og innskuddskonto i en tilsluttet bank som deltar i BankAxept, eller et kompatibelt betalingskort²⁰, kan benytte seg av alle minibanker eid av en bank eller av Nokas eller Loomis. Det er noen minibanker som kun aksepterer internasjonale betalingskort.

Innskuddsautomater

Innskuddsautomater gir mulighet for en kunde til å sette inn kontanter i en automat og få tilsvarende sum satt inn på oppgitt konto. BankAxept-betalingskort brukes for autentisering av kunde. Innskuddet blir siden avregnet, og oppgjøret kommer inn på konto valgt av kunde.

¹⁹ <https://www.bits.no/avtaler-og-regelverk/>.

²⁰ Betalingskort som benytter samme eller lignende standard for avlesing, og som gjør at betalingskortet kan nyttiggjøres i samme infrastruktur.

Innskuddsautomater er bankspesifikke, det vil si at det ikke er noe samordning om disse løsningene. Et kundeforhold til eier av innskuddsautomaten er derfor en forutsetning for å anvende automaten.

Resirkuleringsautomater

Resirkuleringsautomater gjør det mulig for kunder å ta ut og sette inn kontanter. BankAxept-betalingskort brukes for autentisering av kunde. Resirkuleringsautomatene er bankspesifikke.

Kontanttjenester i butikk

Kontanttjenester i butikk ble lansert juni 2020. Tjenesten leveres av Vipps AS gjennom ca. 1 400 butikker i samarbeid med NorgesGruppen. Tjenesten gjør det mulig å ta ut inntil NOK 10 000 og gjøre innskudd på inntil NOK 20 000. Siden oppstart av tjenesten har det vært en jevn økning i antall transaksjoner, noe som blant annet skyldes at stadig flere banker har tiltrådt tjenesten som brukersteds- og/eller kontobank. Så langt har over 90 banker tiltrådt tjenesten som brukerstedsbank og/eller kontobank.

Uttak og innskudd av kontanter skjer gjennom brukersteder (dvs. butikker) som er tilknyttet NorgesGruppen (Kiwi, Spar, Eurospar, Meny mv.). Ved bruk av tjenesten må kunden autentisere seg gjennom bruk av BankAxept-betalingskortet (andre betalingskort kan ikke benyttes) og inntasting av PIN-kode.

Etablering av Kontanttjenester i butikk medfører at ansatte ved brukerstedene vil måtte ivareta oppgaver knyttet til bankenes ansvar for å etterleve hvitvaskingsregelverket. Gjennom bankers utkontrakteringsmeldinger ved tiltredelse av Kontanttjenester i butikk har Finanstilsynet stilt krav til at rapportering, samhandling og kontroll- og overvåkingsrutiner, herunder aktivitetskontroll, skal være ivaretatt i forkant av oppstart som konto- og/eller brukerstedsbank. De ansatte i den enkelte butikk skal gjennomgå opplæring og bestå en test knyttet til etterlevelse av hvitvaskingsregelverket for å kunne betjene en kasse hvor kontanttjenesten tilbys. Vipps er ansvarlig for innholdet i opplæringsmodulene.

En bank som ønsker å tilby Kontanttjenester i butikk, må inngå avtale med Vipps om at banken skal være brukerstedsbank og/eller kontobank i denne løsningen.

Kontantuttak ved varekjøp

Kontantuttak ved varekjøp (cashback) er en tjeneste som tilbys av butikker, typisk dagligvarebutikker. Tjenesten gir mulighet for kontantuttak (beløpsgrensene ligger på rundt NOK 1500 – 2000), men ikke innskudd. For å benytte cashback må en bruke betalingskort som aksepteres av terminalen ved det bestemte brukerstedet, og autentisere seg gjennom bruk av PIN-kode (slik som ved et vanlig varekjøp). Cashback er en tjeneste som tilbys av de enkelte butikkene (og ikke banknæringen).

5.3 Andre løsninger

Kontanttjenester i filial

Kontanttjenester gjennom filialnettverket til bankene går i all hovedsak ut på manuelle prosesser for uttak og innskudd av kontanter. Innskudd og uttak gjennom skranke i filial tillater som nevnt identifisering og autentisering gjennom andre instrument enn bankkort. Enkelte banker har kontanttjenestetilbud i filial som en beredskapsløsning ved eksempelvis nedetid på elektroniske betalingssystemer.

Nattsafe

Nattsafe er en tjeneste som tillater bedriftskunder å gjøre innskudd av kontanter også utenom normale åpningstider i banken. Tjenesten er særlig aktuell for bedrifter med betydelig kontantgjennomstrømning. Nattsafetjenesten tilbys ofte av en bank gjennom avtaler med Nokas og Loomis. Bedriftskundene får her (mot betaling) tildelt nøkkel til en safe hvor kontanter kan leveres inn. Dette skjer typisk i plastikkposer eller metallbokser. Innskuddet håndteres deretter av den som opererer nattsafen påfølgende dag (ev. lengre tid), hvor avregning og oppgjør av innskudd gjennomføres og beløpet blir gjort disponibelt på kundes oppgitte konto.

Finanstilsynet er kjent med at enkelte, særlige større, bedrifter har inngått direkte avtaler med Nokas og Loomis for nattsafetjenester og andre kontanttjenester.

Andre tjenester

Foretak med stor omsetning i kontanter kan inngå egne avtaler med aktørene Loomis og Nokas om kontanttjenester som omfatter levering og henting av kontanter, samt ulike automattjenester som foretakene kan benytte i sin virksomhet.

6 Betalingskontodirektivet og ny finansavtalelov

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/92/EU av 23. juli 2014 om sammenlignbarhet av kostnader forbundet med betalingskontoer, bytte av betalingskontoer og adgang til å opprette og bruke betalingskontoer med grunnleggende funksjoner ("betalingskontodirektivet") skal sørge for økt konkurranse og like vilkår for tilbydere av betalingskontotjenester, samt økt kundemobilitet og lik tilgang til betalingskontoer med grunnleggende funksjoner for forbrukere. EØS-komiteen fattet 11. juni 2021 beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen, og beslutningen vil tre i kraft etter parlamentssamtykke.²¹

Direktivet kapittel IV (artikkel 15 -20) inneholder regler om tilgang til betalingskontoer, herunder om slike kontoers "grunnleggende funksjoner". Kapitlet gjelder for kredittinstitusjoner, men medlemsstatene kan fastsette at bestemmelsene også gjelder for andre enn kredittinstitusjoner, jf. artikkel 1 nr. 4. Medlemslandene skal etter artikkel 16 sørge for at forbrukere tilbys en betalingskonto med grunnleggende funksjoner. Medlemsstatene gis adgang til å velge om plikten til å tilby slike konti skal gjelde for alle kredittinstitusjoner på sitt territorium eller kun et tilstrekkelig antall slike institusjoner. I fortalen artikkel 39 er det redegjort for momenter som skal ligge til grunn i vurderingen av hva som er et tilstrekkelig antall.

De privatrettslige sidene av betalingskontodirektivet, herunder kapittel IV, implementeres i Norge med den nye finansavtaleloven.²² Når det gjelder innholdet i bestemmelsene om betalingskontoer med grunnleggende funksjoner, vises det til Prop. 92 LS (2019-2020) side 265 flg. hvor det blant annet legges til grunn følgende:

²¹ <https://www.efta.int/sites/default/files/documents/legal-texts/eea/other-legal-documents/adopted-joint-committee-decisions/2021%20-%20English/171-2021.pdf>.

²² Lov 18. desember 2020 nr. 146 om Finansavtaler. Se Prop. 92 LS (2019-2020).

"Betalingkontodirektivet artikkel 17 spesifiserer nærmere hva som utgjør en betalingskonto med grunnleggende funksjoner. Grunnleggende funksjoner vil si tjenester som gjør det mulig å åpne, forvalte og avslutte en betalingskonto. Videre omfattes innskudd og uttak av kontanter. Kontantuttak skal kunne foretas i skranke i tjenesteyterens åpningstid og i minibanker utenom åpningstidene hvor som helst innenfor EØS. Grunnleggende funksjoner omfatter videre direktebelastninger (direktedebitering) av betalingskontoen, betalingstransaksjoner utført ved bruk av betalingskort, inkludert internettbaserte kortbetalinger, kontobetalinger (kredittransaksjoner), herunder faste betalingsoppdrag, både i skranke og ved bruk av internettbaserte løsninger som tilbys av tjenesteyteren."

Bestemmelsene om betalingskonto med grunnleggende funksjoner gjennomføres i norsk rett med § 4-1 i den nye finansavtalen, jf. Prop. 92 LS (2019-2020) side 272 flg., hvor det blant annet står at

"[e]tter departementets syn gir gjeldende [finansavtalelov] § 14 forbrukere i Norge en rett til betalingskonto med slike funksjoner som følger av betalingkontodirektivet. Bestemmelsen sikrer dessuten en rett til kontoavtale og betalingstjenester som går lenger enn det som følger av direktivet, siden norsk rett ikke er begrenset til enkelte kundegrupper, kontotyper eller former for betalingstjenester eller funksjoner knyttet til kundeforholdet. Departementet foreslår derfor en bestemmelse som viderefører saklighetskravet i gjeldende § 14 første ledd, jf. § 4-1 første ledd i lovforslaget.

...

Opplistingen i betalingkontodirektivet av hvilke funksjoner betalingskontoen skal ha, er ikke nødvendigvis uttømmende. Etter artikkel 17 nr. 2 kan medlemsstatene fastsette ytterligere krav til funksjoner. Hensikten med reglene i artikkel 17 er, slik departementet forstår direktivet, å sikre at alle forbrukere har tilgang til betalingskonto og kan benytte helt grunnleggende betalingstjenester i tilknytning til kontoen. Siden funksjonene beskrives som «grunnleggende», må disse funksjonene også anses som vanlige. Plikten til å yte betalingstjenester «på vanlige vilkår» vil etter dette innebære at en betalingskonto som tilbys en forbruker, må ha grunnleggende funksjoner. Den nasjonale valgmuligheten etter artikkel 17 nr. 2 innebærer at medlemsstatene kan stille krav til levering av ytterligere ytelser basert på hva «som etter vanlig praksis på nasjonalt plan anses som nødvendige for forbrukerne». Tjenester som kan beskrives som «nødvendige» for en forbruker, og som tilbys i alminnelighet i markedet til forbrukere, må også kunne anses som betalingstjenester på vanlige vilkår». Departementet antar derfor at markedsutviklingen kan føre til flere tjenester enn de som er angitt i artikkel 17 nr. 1, kan anses som «betalingstjenester på vanlige vilkår». Et eksempel på dette kan være utviklingen av løsninger for mobilbetalinger i det norske markedet."

I proposisjonen²³ legges det til grunn at

"[h]va som skal anses som «vanlige vilkår», må for øvrig vurderes konkret i relasjon til den enkelte avtale og aktuelle betalingstjeneste. Når kunden er forbruker, vil avtale

²³ Prop. 92. LS (2019-2020) side 375.

om en betalingskonto på vanlige vilkår måtte forstås ut fra hva som er alminnelige vilkår knyttet til betalingskontoer i markedet. Det må for eksempel anses som «vanlige vilkår» at en betalingskonto kan benyttes til direktebelastninger, kontobetalinger, faste betalingsoppdrag, betaling ved bruk av betalingskort, betaling på internett, innskudd og uttak av kontanter i skranke og i minibanker og rett til å utføre aktiviteter for å forvalte kontoen."

Direktivet stiller krav om at eventuelle gebyr som kreves av kunden, skal være "rimelige", jf. artikkel 18 nr. 3. Justisdepartementet legger til grunn at dette kravet er ivaretatt med henvisningen i ny finansavtalelov § 4-1 til "vanlige vilkår".²⁴

Bestemmelsen i ny finansavtalelov § 4-1 vil gjelde generelt for tilbydere av betalingstjenester, og det sondres eksempelvis ikke mellom norske banker og kredittinstitusjoner med hovedsete i en annen EØS-stat som har etablert filial i Norge eller som driver virksomhet på grensekryssende basis fra hovedsetet eller fra en filial i en annen EØS-stat. For virkeområdet til § 4-1, se § 1-2 tredje ledd med videre henvisninger. Som det fremgår over, er den nye finansavtaleloven § 4-1 heller ikke avgrenset til forbrukere, og den gjelder følgelig også andre kunder, herunder næringslivskunder.

7 EU-kommisjonens strategi for detaljhandelsbetalinger

EU-kommisjonen publiserte 24. september 2020 en strategi for detaljhandelsbetalinger der det fremgår at kommisjonen vil følge med på utviklingen når det gjelder aksept og tilgjengelighet av kontanter i euroområdet, og at det vil kunne iverksettes passende tiltak for å beskytte aksepten og tilgjengeligheten av kontanter.²⁵

8 Ny lovbestemmelse i Sverige

Den svenske Riksbankskomitéen publiserte i juni 2018 sin delutredning "Tryggad tilgång till kontanter" (SOU 2018:42). Den svenske Riksdagen har vedtatt en endring i *Lag (2010:751) om betaltjänster* som trådte i kraft 1. januar 2021²⁶. Bestemmelsen innebærer at banker og andre kredittinstitusjoner samt filialer av utenlandske kredittinstitusjoner med samlet innskudd på mer enn SEK 70 milliarder og som tilbyr betalingskonto med grunnleggende funksjoner, er forpliktet til å tilby kontanttjenester i tilfredsstillende grad over hele landet. Formålet med lovendringen er å sikre et visst minimumsnivå på tilgangen til kontanttjenester for forbrukere og bedrifter over hele landet, herunder å bevare muligheten for å kunne betale med kontanter, spesielt for grupper som har problemer med å bruke andre

²⁴ Prop. 92 LS (2019-2020) side 273-274.

²⁵ COM/2020/592 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1518252661475&uri=COM%3A2020%3A592%3AFIN>).

²⁶ [Vedtatt lovendring i Sverige](#)

betalingsmåter. Loven gir regjeringen eller den myndighet regjeringen utpeker fullmakt til å fastsette forskrifter

"om det högsta antal personer som får ha ett visst längsta vägvstånd i kilometer mellan folkbokföringsadressen och den närmaste platsen för kontantuttag respektive dagskasseinsättning."

Den nye svenske lovreguleringen omfatter også bestemmelser om tilsyn, og om en "sanktionsavgift" som kan fastsettes av Finansinspektionen ved manglende etterlevelse.

Betalingskontodirektivet ble gjennomført i Sverige ved en endring i 2017 av Lag (2010:751) om betaltjänster som innførte et nytt kap. 4a. Dette kapitlet i loven gjelder fortsatt. Det fremgår av § 1 i kapittel 4a at en kredittinstitusjon ikke skal nekte en forbruker som er lovlig bosatt i EØS, å åpne en betalingskonto med nærmere spesifiserte grunnleggende funksjoner, herunder blant annet uttak av kontanter, som kredittinstitusjonen tilbyr andre forbrukere.

Forskjellene mellom bestemmelsene fra 2017, som gjennomfører betalingskontodirektivet, og den nye lovbestemmelsen er drøftet i forarbeidene til siste lovendring.²⁷ Det er blant annet vist til at plikten etter lovens kapittel 4a ikke omfatter foretak, og at den ikke er utformet for å sikre at kredittinstitusjonene opprettholder et visst nivå på infrastrukturen for kontantinnskudd og -uttak. Det er videre vist til at plikten etter kapittel 4a ikke innebærer at alle kredittinstitusjoner skal tilby alle de nærmere spesifiserte grunnleggende funksjonene.

9 Finanstilsynets vurderinger

9.1 Innledning

Den enkelte bank har i dag en forpliktelse til å tilby kontanthåndtering, jf. finansforetaksloven § 16-4. Plikten til å tilby kontanttjenester er motstykket til den lovfastsatte enerett til å motta innskudd som banker har.

Finansdepartementet presiserte allerede i Finansmarkedsmeldingen 2019 at for å etterleve loven, må den enkelte bank sørge for at kundene har mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontanttjenester. Det er likevel flere banker som fortsatt fremholder at de ikke har ansvar for et slikt tilbud. Dette tilsier at det er behov for en forskriftsbestemmelse som tydeliggjør at alle banker har plikt til å ha løsninger som gir bankens kunder rett til innskudd og uttak av kontanter.

Finanstilsynet legger vekt på at kundenes behov for kontanttjenester må dekkes med lavest mulig kostnader for samfunnet og innenfor de krav som stilles etter hvitvaskingsloven. Forskriften bør derfor åpne for at bankenes plikter kan oppfylles gjennom avtaler med andre tilbydere av kontanttjenester, herunder andre banker. Det vil i praksis oppmuntre bankene til å etablere fellesløsninger.

²⁷ Prop.2019/20:23 side 27-28.

Den nye bestemmelsen i finansavtaleloven § 4-1 gir kundene rett til tilgang til betalingskonto på "vanlige vilkår", men målestokken for hva som er vanlige vilkår, er blant annet hva som er alminnelige vilkår knyttet til betalingskontoer i markedet. Dette kan endres over tid og påvirkes av bankenes tilpasninger. En presisering av finansforetaksloven § 16-4 om at hver enkelt bank må sørge for at bankens kunder har mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontant tjenester, innebærer at alle bankene må bidra til at kundenes behov for kontanter dekkes.

9.2 Forslag til forskriftsbestemmelse

Finanstilsynet er bedt om å utarbeide forslag til forskriftsbestemmelse som klargjør at den enkelte bank må sørge for at kundene har mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontant tjenester. Kravet må omfatte alle banker, uavhengig av hvilken type innskudd den enkelte bank tar imot eller hvilke betalingstjenester den tilbyr. Plikten bør heller ikke begrenses til å omfatte banker med ett visst utlånsvolum, slik som i Sverige. Finanstilsynet foreslår derfor en ny bestemmelse i finansforetaksforskriften som presiserer at hver enkelt bank skal gi bankens kunder mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontant tjenester.

Plikten til å tilby kontant tjenester følger med tillatelsen til å ta innskudd og er ufravikelig. Plikten gjelder uavhengig av om den enkelte bank mener at kundene verken etterspør eller har behov for kontant tjenester. Forpliktelsen gjelder også uavhengig av om kontant tjenester tilbys av (uavhengige) tredjeparter.

Det fremgår av Finanstilsynets kartlegging i 2021 at det er noen banker som hverken tilbyr nattsafetjenester i egen regi eller gjennom avtaler, og hvor kundene da eventuelt må etablere egen avtale med tjenesteleverandører som Nokas eller Loomis uten at banken synes å ha noen avtale om dette. Finanstilsynet er kjent med at enkelte, særlige større, bedrifter har inngått direkte avtaler med disse for nattsafetjenester og andre kontant tjenester. Plikten til å tilby kontant tjenester etter finansforetaksloven § 16-4 innebærer imidlertid at banken ikke kan henvise til at kunden har mulighet til å inngå avtaler med tredjeparter (som for eksempel Nokas og Loomis), dersom kundene har forventninger om og behov for slike tjenester. Banken må da selv sørge for at tjenesten leveres, eventuelt gjennom å utkontraktere oppgaver til tredjeparter.

Som nevnt, gjelder finansforetaksloven § 16-4 for norske banker og filialer i Norge av kredittinstitusjoner med hovedsete i en annen EØS-stat, jf. finansforetaksloven § 5-4 første ledd. Bestemmelsen gjelder også for filialer i Norge av utenlandske finansforetak med hovedsete utenfor EØS, jf. finansforetaksloven § 5-7 første ledd, jf. finansforetaksloven § 5-4 første ledd. En kan ikke gå ut fra at et skille mellom bank og kredittforetak ligger til grunn for lovgivningen i andre stater innenfor EU/EØS-området, slik som i Norge. En utenlandsk kredittinstitusjon som ikke er bank, kan således etter sin hjemstatskonsesjon være gitt adgang til også å motta innskudd, og i så fall vil en slik kredittinstitusjon ha adgang til å motta innskudd i Norge.²⁸ En kan på tilsvarende måte ikke gå ut fra at et skille mellom bank og kredittforetak ligger til grunn for lovgivningen i stater utenfor EU/EØS-området. For å unngå enhver tvil om rekkevidden av finansforetaksloven § 16-4, foreslår Finanstilsynet en presisering av at plikten til å tilby kontant tjenester omfatter norske foretak med konsesjon

²⁸ Jf. NOU 2011:8 B side 643.

som bank, jf. finansforetaksloven § 2-7, samt norske filialer av utenlandske kredittinstitusjoner som tar imot innskudd i Norge, jf. finansforetaksloven § 5-2, og utenlandske finansforetak som har fått tillatelse av departementet etter finansforetaksloven § 2-7 til å etablere og drive virksomhet gjennom filial i Norge, jf. finansforetaksloven § 5-6.

9.3 Virkninger av forskriftsbestemmelsen

Banker som er etablert i Norge, og som ikke tilbyr kontanttjenester, må etablere slike tjenester. Aktuelle alternativer for disse vil være som beskrevet over i punkt 5.

Det er vanskelig å konkludere generelt på hvor omfattende virkninger et slik krav vil ha for de enkelte bankene. Dette kommer an på flere forhold, herunder hvilken virksomhet, systemer og produkter bankene har i dag. Det må imidlertid antas at de vil måtte etablere både produkter, tjenester og systemløsninger som ikke faller inn under deres nåværende forretningsmodell. For banker som eventuelt allerede er tilknyttet NICS og har konto i Norges Bank, må det antas å være lavere terskel å tilknytte seg BankAxept.

Kravet i finansforetaksforskriften § 16-7 om å ha på plass beredskapsløsninger for å møte økt etterspørsel etter kontanter, gjelder for alle banker og filialer omfattet av finansforetaksloven § 16-4 første ledd. Det betyr at hver enkelt bank må ha på plass beredskapsløsninger, i tillegg til løsninger i en normalsituasjon.

Plikten til å tilby kontanttjenester vil ha en kostnadsside når det gjelder etablering og drift av nødvendige løsninger, herunder også ikke-pekuniære kostnader som risiko for hvitvasking og tyveri/ran. En presisering om at hver enkelt bank skal ha løsninger som gir bankens kunder mulighet for å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontanttjenester, kan – avhengig av forretningsmodell mv. - gjøre det mindre attraktivt å starte og drive bankvirksomhet i Norge.

Ut over de ovenfornevnte bestemmelsene i betalingskontodirektivet, er det ikke harmoniserte krav til kontanttjenester i EØS-området, og terskelen for å etablere seg i Norge kan bli høyere enn å etablere seg i andre land som ikke stiller tilsvarende krav. I Sverige er det innført lovfestet plikt til å tilby kontanttjenester, jf. over i punkt 8, men denne plikten inntreer først når innskuddsvolumet overstiger SEK 70 milliarder.

For kredittinstitusjoner med hovedsete i et annet EØS-land som planlegger virksomhet i Norge, kan en plikt til å tilby kontanttjenester være et incentiv til å yte virksomheten på grensekryssende basis direkte fra hjemlandet, fremfor å etablere seg med filial. Bankene som i dag ikke tilbyr kontanttjenester, driver i et segment som er utelukkende nettbasert og er derfor egnet for grensekryssende virksomhet. Det kan også være et incentiv for kredittinstitusjoner til å ikke tilby innskuddstjenester i en eventuell filial i Norge. For norske banker og norske filialer av kredittinstitusjoner kan plikten innebære en konkurranseulempe i forhold til utenlandske kredittinstitusjoner som driver virksomhet i Norge på grensekryssende basis direkte fra hovedsetet eller fra filial i en annen EØS-stat. Samlet kan den foreslåtte forskriftsbestemmelsen medføre at antallet aktører som tilbyr innskuddstjenester i Norge reduseres.

På bakgrunn av det ovenfornevnte, er det spørsmål om plikten til å tilby kontanttjenester etter finansforetaksloven § 16-4 også bør gjelde for kredittinstitusjoner som driver virksomhet i Norge på grensekryssende basis. Det legges til grunn at dette kan fastsettes i forskrift med

hjemmel i finansforetaksloven § 5-5 femte ledd. Banker som driver virksomhet på grensekryssende basis, har ikke adgang til å inngå avtale om utvidet dekning i den norske innskuddsgarantiordningen og operer slik sett ikke i Norge på lik linje som foretak som har etablert seg med filial. Den nye svenske lovbestemmelsen omfatter heller ikke banker som driver virksomhet på grensekryssende basis. Finanstilsynet foreslår ikke nå en utvidelse av anvendelsesområdet til finansforetaksloven § 16-4, men legger til grunn at det kan være aktuelt dersom utviklingen viser behov for dette.

9.4 Sanksjoner ved manglende etterlevelse

Det eksisterer per i dag ikke hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på bestemmelser i finansforetaksloven, utenom for overtredelser av bestemmelsene om revisjonsutvalg og valg av revisor. Det er spørsmål om det bør fastsettes bestemmelser om overtredelsesgebyr ved overtredelse av plikten til å tilby kontanttjenester etter finansforetaksloven § 16-4 eller forskriftsbestemmelser gitt med hjemmel i denne, slik det er gjort i Sverige.

Hverken bestemmelsen i finansforetaksloven § 16-4 annet ledd, eller andre forskriftshjemler i finansforetaksloven, gir hjemmel for å fastsette forskrift om sanksjon ved overtredelse av finansforetaksloven § 16-4 eller forskriftsbestemmelser gitt med hjemmel i denne. En eventuell bestemmelse om overtredelsesgebyr som nevnt, må således fastsettes i lov.

Finansdepartementet sendte i april 2020 på høring et høringsnotat utarbeidet av Finanstilsynet med utkast til regler om overtredelsesgebyr og ledelseskarantene blant annet i finansforetaksloven.²⁹ I høringsnotatet foreslås det en ny bestemmelse i finansforetaksloven § 22-5 om overtredelsesgebyr. Det er i den foreslåtte bestemmelsen listet opp hvilke bestemmelser i finansforetaksloven som det kan fastsettes overtredelsesgebyr ved overtredelser, men finansforetaksloven § 16-4 er ikke blant de opplistede bestemmelsene. Finanstilsynet viser til vurderingene i høringsnotatet for hvilke bestemmelser som skal kunne sanksjoneres, og foreslår ikke nå endringer i dette.

9.5 Forskriftsbestemmelsens ikraftsettelse

Det antas at det blant bankene som ikke tilbyr kontanttjenester i dag, vil variere hvor omfattende arbeid det vil være å etablere slike tjenester. Finanstilsynet foreslår at forskriftsbestemmelsens ikrafttredelse settes til seks måneder etter vedtakstidspunktet.

²⁹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---overtredelsesgebyr-og-ledelseskarantene-i-finansforetaksloven-mv/id2698392/>.

10 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det vises til omtale i punkt 9.3 om konsekvenser av presiseringen.

Den foreslåtte forskriftsbestemmelsen vil medføre økte kostnader for banker som ikke tilbyr kontanttjenester i dag, samt for fremtidige banker som skal etablere seg i Norge og som ellers ikke ville tilbudt slike tjenester. Det dreier seg om kostnader til etablering, drift og vedlikehold av kontanttjenester, eventuelt kostnader for tilknytning til og bruk av fellesløsninger, samt ikke-pekuniære kostnader som risiko for tyveri/ran og hvitvasking. Omfanget av kostnadene vil avhenge av en rekke forhold, herunder hvilke løsninger for tilbud av kontanttjenester de etablerer eller slutter seg til, og om bankene allerede er tilknyttet NICS og BankAxept.

Økte kostnader kan påvirke prisen på tjenestene som tilbys kunden. Finanstilsynet antar imidlertid at eksisterende infrastruktur vil brukes slik at kostnadene fordeles på flere aktører. En forskriftsbestemmelse vil tydeliggjøre pliktene alle banker har til å sikre tilfredsstillende tilbud av kontanttjenester. Det vises ellers til at et stort flertall av bankene tilbyr kontanttjenester allerede og derfor i liten grad berøres av forslaget.

Forslaget klargjør forståelsen av gjeldende rett og antas ikke å ha vesentlige administrative konsekvenser. Den foreslåtte presiseringen vil styrke grunnlaget for å opprettholde kontanttilbudet slik at kundene får tilgang til kontanttjenester, uavhengig av hvilken bank de benytter. Det vil også bidra til likere konkurransevilkår mellom bankene ved at alle banker som tar innskudd i det norske markedet, blir underlagt krav om å tilby kontanttjenester.

Det antas ut fra dette at de samlede økonomiske og administrative konsekvensene er begrensede.

11 Utkast til forskrift

Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx 2021 med hjemmel i lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) § 16-4 annet ledd.

I

I forskrift 9. desember 2016 nr. 1502 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 16-8 skal lyde:

§ 16-8 Bankers tilbud av kontanttjenester

Enhver bank skal gi bankens kunder mulighet til innskudd og uttak av kontanter, enten i egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontanttjenester.

Plikten til å tilby kontantjenester omfatter norske foretak med konsesjon som bank, jf. finansforetaksloven § 2-7, norske filialer av utenlandske kredittinstitusjoner som tar imot innskudd i Norge, jf. finansforetaksloven § 5-2, og utenlandske finansforetak som har fått tillatelse av departementet etter finansforetaksloven § 2-7 til å etablere og drive virksomhet gjennom filial i Norge, jf. finansforetaksloven § 5-6.

II

Forskriften trer i kraft XX.XX.